

Kalábová, Lenka; Konečný, Michal

Dva barokní inventáře obrazů zámku Hetzendorf : příspěvek k počátkům sběratelství Salm-Reifferscheidtů

Opuscula historiae artium. 2012, vol. 61 [56], iss. 2, pp. 176-189

ISSN 1211-7390 (print); ISSN 2336-4467 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/126384>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Dva barokní inventáře obrazů zámku Hetzendorf

Příspěvek k počátkům sběratelství Salm-Reifferscheidtů*

Hetzendorf chateau on the outskirts of Vienna, surrounded by an extensive garden, belonged in the Baroque period to a number of prominent aristocratic families, who assembled in it an extensive collection of works of art. In addition to the Counts Thun, they included in particular the High Steward of Emperor Charles VI, Prince Anton Florian von Liechtenstein, who used Hetzendorf as his principal residence in Vienna. After his death the chateau passed to his daughter Maria Caroline, who was married to the Altgraf Franz Wilhelm zu Salm-Reifferscheidt. The furnishings of the chateau in the time of the Liechtensteins and the Salms, which preceded the sale of Hetzendorf to the imperial family, can be traced in two death estate inventories, in which special attention is devoted to works of art. On the basis of these sources it is possible to partly reconstruct, for example, the appearance of the Hetzendorf picture gallery or the collection of tapestries. The Baroque inventories of Hetzendorf chateau not only reveal what a luxury Baroque aristocratic residence looked like, but are at the same time a unique source for the hitherto unknown allodial collection of paintings of the Princes of Liechtenstein and in particular for the beginnings of the extensive collection of the Salms. It was from Hetzendorf, in particular, that the collection of family portraits of the Thuns, the Liechtensteins, and the Salms found its way to the main Salm residence in Rájec nad Svitavou, where it is still possible to precisely identify it today.

Key words: aristocracy; inventories; picture gallery; collecting; Baroque; Vienna; Hetzendorf; Salm-Reifferscheidts; Thuns; Liechtensteins

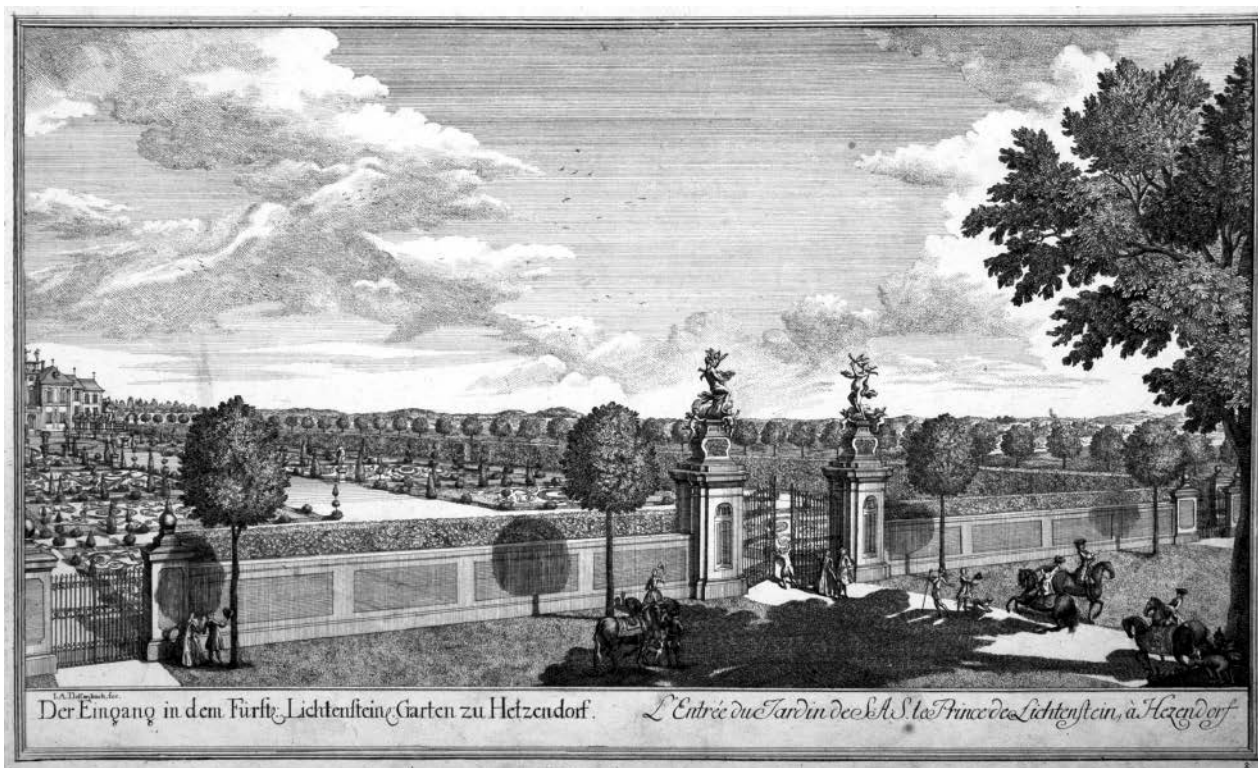
Mgr. Lenka Kalábová
Národní památkový ústav, ú. o. p. Brno /
National Heritage Institute Brno
e-mail: kalabova@brno.npu.cz

Mgr. Michal Konečný
Národní památkový ústav, ú. o. p. Brno /
National Heritage Institute Brno
Seminář dějin umění, Masarykova univerzita Brno /
Department of Art History, Masaryk University Brno
e-mail: 64491@mail.muni.cz

Lenka Kalábová, Michal Konečný

Zámek Hetzendorf, propojený alejí s nedalekým císařským sídlem v Schönbrunnu, patřil od svého vzniku k nejvýznamnějším barokním stavbám vídeňského baroka. V roce 1690 zakoupil pozemky v okolí osady František Zikmund hrabě Thun-Hohenstein (1639–1702), který si zde krátce po té nechal patrně podle plánů Johanna Bernarda Fischera z Erlachu vystavět zámek Thunswörth, obklopený rozsáhlou zahradou.¹ Lze předpokládat, že vzhledem k významu hetzendorfského hospodářského zázemí i pokusu o novou urbanistickou koncepci stávající vesnice, sledoval hrabě Thun podobné tendence, jako přibližně ve stejné době Jan Adam kníže z Liechtensteina, který si na vídeňském předměstí Rossau vybudoval předměstský vrchnostenský zámek.² Hetzendorf měl v tomto kontextu reprezentovat ambice vlivného císařského diplomata a vojevůdce, zastávajícího zároveň významnou pozici velkopřevora maltéžských rytířů. Vzhledem ke své funkci v maltéžském řádu neměl František Zikmund Thun žádné přímé potomky, takže zámek získal v rámci dědického řízení jeho bratr Romedius Konstantin (1641–1700). Právě od něj zakoupila Hetzendorf v roce 1709 jeho neteř Eleonora Barbora hraběnka Thunová (1661–1723), provdaná za předního dvorského aristokrata a nejvyššího hofmistra budoucího následníka trůnu, Antonína Floriána knížete z Liechtensteina (1656–1721).³ Po následné přestavbě, na níž se zřejmě podílel architekt Johann Lucas von Hildebrandt, sloužil zámek jako hlavní Liechtensteinova vídeňská rezidence s nákladně zařízenými interiéry, mezi nimiž nechyběla řada drahých preciozit ani rozsáhlý soubor vysoce oceňovaných tapisérií z dílny Jodocha de Vos.⁴ Antonín Florián kníže z Liechtensteina výrazně rozšířil zámeckou zahradu, doplněnou exotickými rostlinami, a vydržoval si zde početný dvůr, jehož součástí bylo i několik černošských pážat.⁵

Zámek i s vybavením odkázala jako alodní majetek Eleonora Barbora Liechtenstein-Thunová svému manželovi

1 – Johann Adam Delsenbach, **Zámek Hetzendorf – pohled na vstup do zahrady**, mědirytina, kolem 1720

vi, kterého však přežila, takže dědictví se podle závěti v roce 1723 ujaly její děti. Syn, Josef Jan Adam kníže z Liechtensteina (1690–1732), převzal budovu se zahradou, zatímco vnitřní vybavení včetně obrazů bylo rozděleno mezi zbývající dcery, Marii Karolínu (1694–1735), provdanou za Františka Viléma starohraběte ze Salm-Reifferscheidtu (1672–1734), Annu Marii (1699–1753), provdanou za Josefa Václava knížete z Liechtensteina (1696–1772), a Marii Eleonoru (1703–1757), provdanou za Bedřicha hraběte Harracha (1696–1749). Je tedy pravděpodobné, že obrazy, popsané v pozůstalostním inventáři kněžny Eleonory Barbory Liechtenstein-Thunové, přešly kromě do obrazárny Salmů, také do majetku Josefa Václava knížete z Liechtensteina a hrabat Harrachů.

Nový majitel Hetzendorfu Josef Jan Adam kníže z Liechtensteina, který po otci zdědil veškerá majorátní sídla, včetně tří vídeňských paláců, odstoupil zámek své sestře Marii Karolíně, čímž se sídlo dostalo do majetku starohrabat ze Salm-Reifferscheidtu. Jejich úzké příbuzenské vazby ke knížatům z Liechtensteina tak ovlivnily nejen nově získané pozice u císařského dvora, ale také adekvátní životní styl, spojený právě s Hetzendorfem a nově zakoupeným palácem na Wallerstrasse, které se staly pro změnu hlavními sídly rodiny nejvyššího štolby ovdovělé císařovny Marie Amálie, Františka Viléma starohraběte ze Salm-Reifferscheidtu. Ten přemístil do Hetzendorfu i portrétní rodovou galerii, která je v současnosti i s podobiznami členů rodin Liechten-

steinů a Thunů v téměř kompletní podobě součástí sbírek zámku v Rájci nad Svitavou. Po smrti ovdovělé Marie Karolíny Salm-Liechtensteinové v roce 1735 zdědil Hetzendorf její nezletilý syn, Antonín Karel Josef starohrabě ze Salm-Reifferscheidtu (1720–1769).⁶ Jeho poručíkem a vykonavatelem poslední vůle byl stanoven strýc Josef Václav kníže z Liechtensteina, který část mobiliáře, včetně obrazů, poslal do dražby a samotný zámek v roce 1742 zámek prodal za 22 000 zlatých císařovně Marii Terezií.

K interiérum hetzendorfského zámku se dochovala dvojice inventářů, které částečně umožňují rekonstruovat podobu salmovské obrazové sbírky v době úmrtí Marie Karolíny Salm-Liechtensteinové (1735). První, obsáhlejší inventární seznam zachycuje veškeré vnitřní vybavení hetzendorfského zámku a je rozdělen podle jednotlivých popisovaných místností. [Seznam I.] Soupis mobiliáře v každé místnosti je uvozen oddílem vztahujícím se pouze k obrazům, které mají samostatné průběžné číslování. Celkem je zaznamenáno 246 položek obrazů, mezi něž byly zahrnuty také grafické listy, mapy a kresby. Úhrnem je možné napočítat 430 obrazů, 24 grafik, 31 map a 8 perokreseb. Formulace popisů výtvarných děl, které odpovídají dobovému úzu, důsledně přinášejí informace o podobě rámu, je zdůrazněn „netradiční“ typ podložky jako dřevo, plech nebo pergamen a papír, nebo také technika jako například vyšívání, perokresba. I když popisy inventáře jsou sumární, umožňují

2 – Antonín Florián kníže z Liechtensteina (1656–1721). Státní zámek Rájec nad Svitavou

3 – Eleonora Barbora kněžna z Liechtensteina, roz. hraběnka Thun-Hohenstein (1661–1723). Státní zámek Rájec nad Svitavou

4 – Josef Václav kníže z Liechtensteina (1696–1772), státní zámek Rájec nad Svitavou

5 – Marie Karolína starohraběnka ze Salm-Reifferscheidt, roz. kněžna z Liechtensteina (1694–1735). Státní zámek Rájec nad Svitavou

6 – Antonín Karel Josef starohrabě Salm-Reifferscheidt (1720–1769) jako čtyřletý chlapec, kolem 1725. Státní zámek Rájec nad Svitavou

7 – Guidobald hrabě Thun-Hohenstein (1616–1668). Státní zámek Rájec nad Svitavou

ve většině případů ikonografické zařazení jednotlivých děl. V žánrové skladbě obrazové kolekce zaujímají dominantní místo portréty, mezi kterými převládají rodinné podobizny, jež doplňuje také několik ukázek specifického žánru studijních hlav (74 obrazů). Významný podíl představují náboženské kompozice, a to jak starozákonní výjevy, malby inspirované Novým zákonem, tak dále mariánská a kristologická témata a obrazy světců (64 obrazů). Další výraznou skupinu tvoří nejrůznější typy zátiší, mezi nimiž jsou nejpočetnější květinové kompozice (40 obrazů), ke kterým lze připojit 45 *Papierene Bilder, worauf Blumen und unterschiedliche Figuren gemahlen*. Padesát krajinných výjevů tematicky doplňuje 6 mořských krajin a 5 architektonických obrazů. Výraznou skupinu v ikonografické struktuře obrazové kolekce tvořily obrazy s portréty koní a díla s námětem jízdáren, scén s figurami jezdeckých škol nebo zobrazení stájí, které byly soustředěny především v „malém sále“ – vestibulu před hlavním sálem (34 obrazů). Vedle oblíbeného námětu koní nechyběly také animalistické obrazy (13 obrazů). Mezi alegorickými výjevy, které jsou velmi vágně popsány, vynikají svou četností náměty čtyř ročních období a dvanácti měsíců. V obrazové sbírce nechyběly ani žánrové scény (22 obrazů), příběhy z antické historie (15 obrazů). Námětovou rozmanitost kolekce dotvářejí dále bitevní scény a obrazy

s mytologickými výjevy, které tvoří nejméně početné skupiny. Pouze v jediném případě popis uvádí autorské určení, a to u jedné rozměrné krajinomalby, u níž je zdůrazněno, že se jedná o originál Faistenbergera, kterým je s největší pravděpodobností míněn barokní krajinář Anton Faistenberger (1663–1708), případně jeho bratr Josef Franz (1675–1724).⁷ [viz *Seznam I*, č. 17]

Největší pozornost v porovnání s ostatními náměty je věnována portrétům. Autor inventáře důsledně rozlišil portrétované osoby v rámci nejbližších příbuzenských vazeb, portrétovaní jsou jmenovitě uvedeni nebo jsou zprostředkovaně určeni příbuzenským vztahem k Marii Karolíně starohraběnce Salm-Reifferscheidt. Mezi rodinnými portréty nalezneme nejen podobizny Marie Karolíny Salm-Reifferscheidt, jejích rodičů, Antonína Florianu knížete z Liechtensteina a Eleonory Barbory hraběnky Thun-Hohenstein, či prarodičů, Michaela Osvalda hraběte Thun-Hohenstein a Alžběty hraběnky Thun-Hohenstein, rozené Lodron; dále především jejích příbuzných z rodiny Thun-Hohensteinů, mezi nimiž jsou jmenovitě uvedeni významní členové, kteří dosáhli vysokých církevních hodností, jako například salcburský arcibiskup Guidobald hrabě Thun-Hohenstein a jeho nevlastní bratr Johann Ernst hrabě Thun-Hohenstein, roku 1687 zvolený salcburským arcibiskupem.⁸

Kolekci rodinných podobizen dotvářejí nezbytné panovnické portréty Habsburků.

Některé z obrazových položek byly v inventáři dodatečně vyškrtnuty; k vyčleněným dílům patří všechny určené rodinné podobizny, které je až na výjimky možné v současnosti identifikovat v rájecké obrazové sbírce. Tyto hetzendorfské portréty získal v rámci dědického řízení Antonín Karel ze Salm-Reifferscheidtu a spolu s obrazy zděděnými od spřízněné rodiny Roggendorfů patřily k jádru salmovské obrazové kolekce v rájeckém zámku.⁹

Obdobě jako u většiny barokních obrazových sbírek byla také základem hetzendorfské kolekce rodová portrétní galerie a obrazy sloužily především jako dekorace reprezentativních prostor zámku.¹⁰ Největší podíl obrazových děl s rozmanitou ikonografickou náplní byl rozvěšen například v tzv. zeleném pokoji (66 obrazů a 8 rámovaných perokreseb), poloviční množství uměleckých děl je zachyceno v dalších oficiálních místnostech jako byla například vrchnostenská jídelna, přílehlá místnost naproti lázním či v kulečnickovém pokoji nebo ve vestibulu.

Druhý ze soupisů je věnován pouze malířským dílům z hetzendorfského zámku určeným k dražbě, za níž stojí osoba Josefa Václava knížete z Liechtensteina. [Seznam II.] Tvoří jej pouze 128 položek, ve kterých je možné napočítat 163 obrazů. První část inventáře sestává z 58 kusů obrazových položek, ostatní výtvarná díla jsou evidována ve vztahu k rozmístění v zámku. Obrazy jsou zachyceny pouze v šesti místnostech: v předpokoji naproti lázním, v prvním pokoji a prostřední místnosti s výhledem do pomerančové zahrady, ve vrchnostenské jídelně, v prostřední místnosti naproti lázním a v kulečnickovém pokoji. Popisy jednotlivých obrazových položek jsou velmi strohé, téměř polovina záznamů se omezuje na zcela obecné označení obraz, ke kterému je doplněn odkaz na pořadové číslo (například *Sub N^o: 104*). Všechna umělecká díla byla ohodnocena celkovou částkou 6 442 zlatých, která kupodivu ani nepřesáhla hodnotu souboru gobelínů, které se nacházely v salmovském majetku

v Hetzendorfu a které byly oceněny na 7 000 zlatých. Nejvyššího ocenění se však v rámci odhadu majetku dostalo šperkům a předmětům s drahými kameny (18 001 zlatých 30 krejcarů), mezi nimiž byla zahrnuta precióza jako například krucifix posázený brilianty v hodnotě 2 800 zlatých, portrétní miniatura císařovny Marie Amálie nebo obraz sv. Jana Nepomuckého ozdobený brilianty.

Naopak v porovnání s předešlým inventářem se jeho autor pokusil u některých položek o autorská určení, mezi která se především dostala jména známých malířů 17. a začátku 18. století, jejichž díla se těšila dobovému sběratelskému zájmu a patřila k vyhledávaným sběratelským akvizicím. Podstatnou část autorsky určených děl tvoří kompozice Johanna Antona Eismanna (1604–1698), oblíbeného salcburského malíře činného v Itálii, pro jehož dílo byly typické italizující krajiny s ruinami, výjevy s rozbouřeným mořem, přístavní scény a bitevní výjevy.¹¹ [viz *Seznam II*, č. 284, 285, 286, 296, 369 (*Isman*)] V hetzendorfské obrazové kolekci byly upřednostňovány malby s animalistickými náměty, které byly zastoupeny díly vyhledávaných umělců – členů malířských rodin vlámského původu d'Hondecoeterů [viz *Seznam II*, č. 281] či Hamiltonů [viz *Seznam II*, č. 255, 262], usazených ve střední Evropě, nebo dalšího příznačného umělce tohoto žánru, německého malíře Philippa Petera Roose, zv. Rosa di Tivoli Tivoli (1655–1706). [viz *Seznam II*, č. 252] Autorsky určeny jsou především obrazy nizozemských malířů, a to Davida II. Tenierse, [viz *Seznam II*, č. 260, 265] patrně antverpského malíře zátiší Jana Pauwela I. Gillemannse (1618–1675) nebo jeho syna Jana Pauwela II. (1651–1704), [viz *Seznam II*, č. 273] či některého ze členů rozvětvené rodiny Bredaelů pocházející z Antverp. [viz *Seznam II*, č. 253, 270 (*Preduell*)] V hetzendorfské obrazové kolekci nechyběla ani vysoce oceněná kopie dobově obdivované kompozice Petera Paula Rubense (patrně Mucius Scaevola před Porsenou), [viz *Seznam II*, č. 275] jejíž hodnota je shodná například s originálem Johanna Antona Eismanna.

Seznam I.

*Inventarium, über alle in dem gräflichen] Salmischen Schloss Thunswörth zu Hötzenorf befidliche Mobilien und Effecten*¹²

An Bildern Befinden sich in besagten Saal in den untern Stocks

[1] *Zwey Bilder mit Blumen vor den zwey Caminen so mit Wasser Farben gemahlen, ohne Rahm* 2

In dem Herrschaft: Tafelzimmer Befinden sich an Bildern

[2] *1. Ein grosse Schlacht mit einer vergolden Rahm* 1

[3] *2. Ein Bild, worauf die Diana mit Hunden in einer vergolden Rahm* 1

[4] *3. Ein Langlichte Schlacht mit einer vergolden Rahm* 1

[5] *4. Ein Bild, worauf Adam und Eva in einer vergolden Rahm* 1

[6] *5. Ein Bild, worauf Tactus,¹³ in einer vergolden Rahm* 1

[7] *6. Eine Landschaft mit einer vergolden Rahm*

[8] *7. Eine Schiffarth mit vergolder Rahm* 1

[9] *8. Ein Bild, worauf einer die Hand in das Feuer halt, mit vergolder Rahm¹⁴* 1

[10] *<9. Ein Portrait, Herrn Grafen von Thun,¹⁵ mit vergolder Rahm >*

[11] *10. Drey gleiche Landschaften mit vergolden Rahmen, ober dem Thüre¹⁶* 3

[12] *11. Sechs gleiche Landschaften mit vergolden Rahmen* 6

[13] *12. Zwey kleiner Landschaftes mit vergolden Rahmen* 2

[14] *13. Acht Schwabische Bilder auf Pergament gemahlen mit vergolden Rahmln* 8

[15] *14. Eilff Land Cartten von unter schiedlichen Orthen* 11

[16]	15. 5 Piramiten	5	[46]	13. Das Portrait des Regierender Käysers Carl ²⁹ in vergoldter Rahm	1
[17]	16. Eine grosse Landschaft von Feistenberger ist ein original	1	[47]	14. Vier gleiche Blumen Stuckh in vegoldter Rahmen ³⁰	4
	In den dritten Zimmer gegen den Badl befinden sich an Bildern		[48]	15. Zwey gleiche Blumen Stuckh in geschnitz vergoldten Rahmen ³¹	2
[18]	1. Dreÿ architektur Stuckh mit vergoldten Rahmen, ober den dreÿ Thüren	3	[49]	<16. Ein Portrait Quidobaldi, Ertzbischofens zu Salzburg, ³² in vergoldter Rahm	1>
[19]	2. Eilff Monather mit vergoldter Rahmen	11	[50]	17. Fünff gleiche kleine Caravanen auf Papier in vergoldten Rahmen	5
[20]	3. Ein Bild, worauf ein Mann Lainet, und denen Weibs Persohnen zu siehet in vergoldter Rahm	1	[51]	18. Ein fortification von Maltha, auf Papier ohne Rahm	1
[21]	4. Zweÿ Landschaften mit Schiffen in vergoldten Rahmen	2	[52]	19. Dreyzehen Land Carthen von unterschiedlichen Orthen	13
[22]	<5. Ein Portrait von der seeligen Fürstin ihrer seeligen Frau Mutter, ¹⁷ in vergoldtern Rahm	1>	[53]	20. Zweÿ Versaille Bilder von Pappier so mit Glaß unterlegt, und geziert in schwartz gebaitzen Rahmen und vergoldten Leisteln	2
[23]	<6. Ein Portrait der seel: Fürstin seel: H: Vatter ¹⁸ in vergoldter Rahm	1>		In den grünen Zimmer Befinden sich an Bildern	
[24]	7. Ein weibs Persohn, so eine Rosen riechet, mit vergoldter Rahm	1	[54]	1. Sieben Bilder von unterschiedlichen Historien del Dasto genant mit schwartz ³³ gefierneisten Rahmen und vergoldten Zierathen NB. dem grafen gehörig	7
[25]	8. Eine Landschaft, worauf ein Bauer mit einen Hund, Schaaf, und Gaißböckh, in vergoldter Rahm	1	[55]	2. Ein Bild worauf der Loth mit seinen Töchtern, in vergoldter Rahm	1
[26]	<9. Das Portrait des Bischoffen zu Passau, grafen von Thunn seel: ¹⁹ mit vergoldten Rahm	1>	[56]	3. Ein Bild, worauf ein Kopf mit einer weissen Feder in vergoldter Rahm auf Holtz	1
[27]	10. Ein Bild, mit einen Garthen und Teücht, worauf Schwanen und wildändten auf Holz gemahlen mit vergoldter Rahmb	1	[57]	4. Ein Bild worauf Herodes auf Kupfer gemahlen, in vergoldter Rahm ³⁴	1
[28]	11. Ein Bild worauf Saulus, wie er von Pferd fallet	1	[58]	5. Ein kleine Landschaft wie im Tafel zimmer in vergoldter Rahm	1
[29]	<12. Das Portrait des Ertz Bischoffen zu Salzburg, Quidobald von Thun seel: ²⁰ mit vergoldter Rahm	1>	[59]	7. Ein grosses Bild, worauf Schiff und Galeeren seÿnd, mit vergoldter Rahm	1
[30]	13. Ein Bild, worauf eine Weibs Persohn in Haaren einen Blumen Crantz eingeflochten, hat bey ihr einen Löwen Kopf, mit vergoldter Rahm	1	[60]	8. Zweÿ architectur Stuckh in vergoldten Rahmen	
[31]	14. Ein Bild, worauf eine Weibs Persohn in der rechten Hand eine Reiß Feder haltend, mit vergoldter Rahm	1		Befinden sich in obern Stockh.	2
[32]	15. Ein Landschaft mit einer Bruckhen auf welcher ein Bauer gehet, in vergoldter Rahm	1	[61]	9. Ein Bild, worauf der Verwundte Cupido mit einem weissen Hund und Schwannen in schwartzer Rahm und vergoldter Zierathen	1
[33]	16. Ein Bild worauf eine Historÿ, wie ein fatschen Kind auß dem Wasser gehebt wird, in vergoldter Rahm	1	[62]	10. Zweÿ Bilder worauf Teppich gemahlen in vergoldter Rahmen ³⁵	2
[34]	<17. Das Portrait des Ertz Bischoffen zu Salzburg, Johann Ernst von Thunn seel: ²¹ in vergoldter Rahm	1>	[63]	11. Ein Bild worauf eine Königl: Hochzeit auf Holtz gemahlen, in vergoldter Rahmb ³⁶	1
	In den Billiard Zimmer Befinden sich an Bildern		[64]	12. Vier kleine Stuckh auf Kupfer worauf die vier Jahrs Zeiten seÿnd, in vergoldten Rahmen ³⁷	4
[35]	1. Zweÿ grosse Romanische Schlachten in vergoldter Rahm ²²	2	[65]	13. Vier gleiche Bilder von Miniatur in vergoldten Rahmen mit Glass	4
[36]	2. Ein Bild mit einer Kupplerin ober der Thür in vergoldter Rahm	1	[66]	14. Ein Bild worauf der Heilige Joannes der Tauffer mit dem Lamb, in vergoldter Rahm	1
[37]	3. Dreÿ Portrait von Maltheser Orden mit vergoldten Rahmen	3	[67]	15. Ein Bild worauf der Heÿlige Hieronymus in vergoldter Rahm ³⁸	1
[38]	4. Eine Landtschaft mit vergoldter Rahm ²³	1	[68]	16. Zweÿ gleiche langlichte Blumen Stuckh mit vergoldten Rahmen	2
[39]	<5. Zweÿ contraifait mit oval vergoldten Rahmen	2>	[69]	17. Ein Bild, worauf die Flucht in Egÿpten, in vergoldter Rahm	1
[40]	6. Zweÿ gleiche Bataillen, die Teutschen gegen die Türcken, in vergoldten Rahmen	2	[70]	18. Eine Landschaft worauf Soldaten und Viech seÿnd, sambt zweÿ Hunden, in vergoldter Rahm	1
[41]	7. Zweÿ gleiche Landschaften, auf deren einer ein Manns, und Weibs Persohn sitzen, mit etwas Viech, auf der andern aber ein Bauer und ein Hund ein gestreich gehen, in vergoldten Rahmen ²⁴	2	[71]	19. Ein Bild, worauf die Hexereÿ in vergoldter Rahm ³⁹	1
[42]	8. Ein grosses Bild, worauf ein Römer in einen Triumph waagen gemahlen, mit vergoldten Rahm ²⁵	1	[72]	20. Zweÿ kleine Langlete Blumen Stöckhl in vergoldten Rähmeln mit Gläser	2
[43]	9. Ein Bild worauf der Herodes des Heÿl: Joannis Haupt in der Schüßel tragt, in vergolder Rahm ²⁶	1	[73]	21. Zweÿ kleine Blumen Stuckh in vergoldten Rähmeln ⁴⁰	2
[44]	10. Ein alter Philosophus in Vergoldt Rahm ²⁷	1			
[45]	11. Ein Bild, worauf ein altes weib spinnet, so auf holz gemahlen, in vergoldter Rahm ²⁸	1			

[74]	22. Ein Bild worauf ein Mann, und ein Weib, mit einem Krug und Glaß in vergoldter Rahm	I	[98]	<4. Zwey Portrait, eines der graf Breuner, und das andere die gräfin ⁴³	2>
[75]	23. Ein kleines Bildl auf Kupfer, worauf Füsç gemahlen, in vergoldter Rahm	I	[99]	6. Ein Crucifix auf Leinwanth gemahlen mit einer Rahmen	I
[76]	24. Zwey kleine Bildl, worauf miniatur gemahlen, in vergoldten Rähmlen mit Gläßer	2	[100]	8. Ein Bild mit reliquien von Wax, in einer geschnitz vergoldten Rahmen, und einen Glaß	I
[77]	25. Zwey kleine Bildl worauf 2 Bauern mit 2 Pferden, in vergoldten Rähmlen	2	[101]	9. Ein Bild worauf Maria Hülf auf Leinwath gemahlen, mit einer schwartz gepaizten Rahmen und klein vergoldten Leisteln	I
[78]	26. Ein Bild, worauf der Jacob mit verschiedenen Viech Stukhen, in vergoldter Rahm ⁴¹	I	[102]	11. Das Portrait von ietzt Regierenden Pabsten ⁴⁴	I
[79]	27. Ein Bild worauf ein Weib eine Kuh melchet, in vergoldter Rahm	I	[103]	<12. Das Portrait Ihro Hochfürstlichen gnaden Fürst Joseph Wenzel, ⁴⁵ mit einer geschnitzten vergoldten Rahmen	I>
[80]	28. Ein Bild worauf ein Pferd, ein Esel, und ein Bauer, in vergoldter Rahm	I	[104]	<13. Das Portrait der Jüngen graf Carlin zu Salm, ⁴⁶ in einer vergoldt geschnitzten Rahm	I>
[81]	29. Zwey gleiche Stuckh, worauf Früchten und Weintrauben, in schwartz gepaizten Rahmen, mit klein vergoldten Leisten	2	[105]	<14. Das Portrait von Ihro Excellenz herrn graf Frantz Wilhelm zu Salm, ⁴⁷ in schwartz gepaizten Rahm und vergoldten Leisteln	I>
[82]	30. Zwey gleiche Stuckh, worauf auf einem ein Haselhan, auf den andern eine Wilddändten in obigen Rahmen	2	[106]	<15. Das Portrait von Ihro Hochfürstlichen gnaden gebohrnen Reichs Fürstin von und zu Liechtenstein ⁴⁸ vermählten auch Reichs gräfin zu Salm in obiger Rahm	I>
[83]	31. Zwey kleine aufgenähte Blumen Stuckh in aus geschnitzelten vergoldten Rahmen	2	[107]	16. Ein Bild darauf ein alter Mann gemahlen in schwartz gepaizter Rahm und vergoldten Leisteln	I
[84]	32. Zwey gleiche Stuckh mit Früchten in schwartz gepaizten Rahmen, mit klein vergoldten Leisteln	2	[108]	17. Ein Bild in schwarzer Rahm worauf ein altes Weib ⁴⁹	I
[85]	33. Zwey gleiche Blumen Stuckh in schwartz gepaizten Rahmen, auch mit kleinen vergoldten Leisteln	2	In den obern Stockh neben der Stiegen in den Ersten Zimmer befinden sich Bilder		
[86]	34. Zwey Stückke worauf Baur und ein Weibs Bild, in schwartz gepaizten Rahmen mit vergoldten Leisteln und Gläßer	2	[109]	1. Contrafait mit schwartz gefierneisten Rahmen und vergoldten Zierathen	16
[87]	35. Ein kleines Landschäftel so mit einer Federn gerissen worden, in einer ausgeschnitzten Rahm, vergoldt und einen Glaß darüber	I	In den Mittern Zimmer befinden sich an Bildern		
[88]	36. Zwey Landschaften auf Holtz gemahlen mit schwartz gepaizten Rahmen, und vergoldten Leisteln	2	[110]	1. Das Portrait Ihro Röml: Kay: Maj: Caroli ⁵⁰ in ausgeschnitz vergoldter Rahmen	I
[89]	37. Zwey Landschäftel mit Feder gerissen, mit Viech, ein Bauer und zwey weibs Bilder mit geschnitzelten vergoldten Rähmlen und Glaß	2	[111]	2. Das Portrait Ihro Maj: der Kayserin, ⁵¹ in obiger Rahm	I
[90]	38. Zwey Landschäftel auch mit Fed: gerissen in glatt vergoldten Rähmlen und Gläßern	2	[112]	3. Das Portrait Ihro durch: Prinz Eugeni gleichfalls in obig Rahm ⁵²	I
[91]	39. Ein Landschaffel eben mit der Federn gerissen, mit zwey Persohnen und zwey Stuckh Viech in einer geschnitz vergoldten Rähml und einen Glaß	I	In den Dritten Zimmer befinden sich Bilder		
[92]	40. Ein Bild, worauf der Sameritan so vorhero in der Capellen gestanden, in vergoldter Rahmen	I	[113]	<1. drej Portrait, von denen drej Jungen grafen von Salm ⁵³ in vergoldten Rahmen	3>
[93]	<41. Drej Wetter Bildt auf Blech gemahlen ohne Rähmlen	3>	[114]	<2. Der seel: Graf von Thunn, in vergoldter Rahm	I>
[94]	42. Vier Bilder mit schwartz gepaizten Rahmen, und vergoldten Leisten, auf den ein alter Mann und Weib mit geld und geschmuckh auf den andern 2 Kuchel Stuckh mit Fleisch und Fisch und 2 weibs Persohnen	4	[115]	<3. zwey Portrait die Jungen gräfinen von Salm, ⁵⁴ in vergoldten Rahmen	2>
In dem Mittern Zimmer gegen den Pomeranzen Gärten Befinden sich Bilder			[116]	<4. fünf Portrait von unterschiedlichen Damasen in vergoldten Rahmen	5>
[95]	1. Ein Jud, welcher mit seiner Tochter singet, in vergoldter Rahm	I	[117]	5. Ein große Landschaft worauf unterschiedliche Figuren und 3. Weibs Bilder in vergoldter Rahm	I
[96]	2. Zwey gleiche blummen Stöckh in vergoldten Rahmen	2	[118]	6. zwey gleiche Blumenstuckh, mit unterschiedlen: Obst und Melaunen in vergoldten Rahmen	2
In den Herrschafflichen Schlafzimmer Befinden sich Bilder			[119]	7. Ein Bild worauf ein weisser Schiff in vergoldter Rahm	I
[97]	<1. Zwey Portrait von Gott: seel: Fürsten und Fürstin ⁴² in gleich vergoldten Rahmen	2>	[120]	8. Ein Bild worauf ein Bauer zu Pferd von einer Weibs Persohn ein Glaß Bier bekomt, in vegoldter Rahm	I
			[121]	9. Ein Bild, worauf Viechstuckh in vergoldter Rahm	I
			[122]	10. Ein Bild, worauf sich die Bauren erlustigen in vergoldter Rahm	I
			[123]	11. Ein Reithschull, mit vergoldter Rahm	I
			[124]	12. Ein grosse Schlacht, mit vergoldter Rahm	I
			[125]	13. Ein Bild worauf der König auf einen Waagen sizet, sambt einen Pfauen, mit vergoldter Rahm	I

In den Saletl befinden sich Bilder

- [126] 1. Ober der Thür ist eine Bild, worauf die Falckhnerëj mit einem weissen Falben in schwartz läckierten Rahmb mit vergoldten Leisteln I
- [127] 2. Ober der anderen Thür ist ein Bild worauf die Chiens Courrans mit schwartz lackierter Rahm, in vergoldten Leisteln I
- [128] 3. Ein Bild worauf ein Reittschull mit schwarz Lackierter Rahm, und vergoldten Leisteln I
- [129] 4. Ein Stahl mit 8 Pferdten in Läkiertes Rahm I
- [130] 5. Zwej grosse Bilder, worauf das Pferd gestuth, in schwartz lackierter Rahm 2
- [131] 6. Zwej kleinere dergleichen von gestüth mit dergl: Rahmen 2
- [132] 7. Neunzehen Bilder, auf welch jeden ein Schull Pferd stehet, mit schwarz Läckierten Rahmen 19
- [133] 8. Sechs kleinern Bilder, worauf auch auf einen jeden ein Schull Pferd ist 6

In den grossen Saal befind sich an Bilder

- [134] 1. zwej grosse Blumenstückh vor denen Caminen ohne Rahm 2

In dem ersten Zimmer neben den Saalete Befind sich an Bildern

- [135] 1. Zwej Historien Stückh dergleichen in dem grünen Zimmer 7 sejn und in solchen Rahmen 2
- [136] 2. zwej Schlachten mit vergoldten Rahmen, ober denen Thüren 2
- [137] 3. Ein Bild, worauf einer mit einen Schwerdt, in schwarz gefierneister Rahm, mit vergoldten Zierathen I
- [138] 4. Ein Bild, worauf der kleine Moyses in den Wasser gefunden worden, auch ein dergleichen Rahm I
- [139] 5. Ein Bild worauf ein nackende figur mit einem Nottten Buch auch dergleichen Rahm I
- [140] 6. Ein Landschaft worauf 2 Soldaten zu Pferd, vor einen Würthshaus stehen, in vergoldter Rahm⁵⁵ I
- [141] 7. Vier erkaufte Bilder, mit acht Eckigten Rahmen, und vergoldt 4

In den Mittern Zimmer befind sich an Bildern

- [142] 1. zwej Bilder, worauf zwej liegende Weibs Persohnen in vegoldten Rahmen⁵⁶ 2
- [143] 2. Ein Bild, worauf 2 figuren, darunter eine mit einem Pfeil und an einer Schnur drej hund führet in gefierneister Rahm und vergoldt I
- [144] 3. Ein Bild, worauf der Hejilige Joannes mit etlichen andern in gefierneister Rahm und vergoldt I
- [145] 4. Ein Bild, worauf ein figur in der Hand einen masquera Kopff in dergleichen Rahm I

In dem dritten Zimmer neben der Stiegen befinden sich Bilder

- [146] 1. Ein Bild worauf ein Tiger mit vergoldter Rahm I
- [147] 2. Ein Bild, worauf ein Ber und fanghund mit vergoldter Rahm I
- [148] 3. Ein Bild, worauf 2 Löwen mit vegoldter Rahm I
- [149] 4. zwej Blumen Stückh in vergoldter Rahm 2
- [150] 5. Ein Zauberer in schwartz lackierter Rahm, mit goldenen Zierath I
- [151] <6. Ein Portrait des fürst Philipp⁵⁷ mit vergoldter Rahmb I>
- [152] 7. Ein Weibs Bild, so sich ermordet mit vergoldter Rahm I

- [153] 8. Samson, wie ihm die Haar abgeschnitten worden mit vergoldter Rahm I
- [154] 9. Ein Viech Stückh mit vergoldter Rahm I
- [155] <10. Portrait von Beeden verstorbenen fürst und fürstin⁵⁸ mit vergoldten Rahmen 2>
- [156] <11. zwej Portrait von graf Thun und der gräfin seel⁵⁹: in vegoldten Rahmen 2>

In dem officier Tafelzimmer Befind sich an Bildern

- [157] 1. Zwej oval Portrait von dem Kayser Joseph und Kayser Carl als demahligen König in Spanien,⁶⁰ in alt vergoldten Rahmen 2
- [158] 2. Vier Papierene Kupfferstuk, mit vergoldten Rahmen 4
- [159] 3. Ein grosses Bild, worauf ein Katz und unterschiedl: Speis Sorten, in vergoldter Rahm I
- [160] 4. Ein oval Portrait eines Königs in Bolonien,⁶¹ in vergoldter Rahm I
- [161] <5. Ein oval Portrait von der seel: fürstin seelen Herrn Vattern⁶² mit vergoldter Rahm I>
- [162] 6. Ein großes Bild, worauf der Herbst gemahlen, in vergoldter Rahm I
- [163] 7. Ein abriß von Versaille in Kupferstich mit einer Braunen Rahm I
- [164] 8. fünf unterschiedliche Landkarten 5
- [165] 9. zwej abriß von Romanischen Säulen 2

In des Aufwarther Zimmer seynd Bilder

- [166] 1. Landschaft, worauf Schiff und altes gebau, in vergoldter Rahm I
- [167] 2. das Portrait des Pabsts Innocenty in einer vergoldten oval Rahm I
- [168] 3. das Portrait des Herzogen und der Herzogin von Lothringen⁶³ in groß vergoldten Rahmen 2
- [169] 4. Ein Bild, worauf die Schmerzhaftte Mutter Gottes und Unser Herr, in vergoldter Rahmen I

In dem andern Zimmer [Silber cammer] gegen über seynd Bilder

- [170] 1. Zwej grosse Bilder mit Hirschen und Hund, mit alt vergoldten Rahmen 2
- [171] 2. Ein alte Landschaft in vergoldter Rahm I
- [172] 3. der Neptunus in vergoldter Rahm I

In dem dritten Zimmer seynd Bilder

- [173] 1. Bild worauf Christus der Herr zwischen zwej Jüngern das Brod seegnet in vergoldter Rahm I
- [174] 2. Ein Bild, worauf nackhende weibs Persohnen sejn, in vergoldter Rahm⁶⁴ I
- [175] 3. Ein Bild, worauf ein drach in vergoldter Rahm I

In dem Officier Hauß gegen der Capellen Befinden sich im Ersten Zimmer Bilder

- [176] 1. Ein Landschaft ober der Thur, worauf Christus das ungestimme Meer stilltet in vergoldter Rahm⁶⁵ I
- [177] <2. Ein Portrait v. der seel. Fürstin⁶⁶ ohne Rahm I>

	In dem andern Zimmer gegen über Befinden sich Bilder		
[178]	1. Bild, worauf ein Hund Numihe genannt in vergoldter Rahm	I	[206] 8. Vier Bilder, worauf Erlustigung von Bauers Leüthen mit Rahmen auß 2: mit schwartzen, und zwey mit vergoldten 4
[179]	<2. das Portrait des Ertzbischoffen zu Salzburg, Johann Ernst grafen von Thun seeln ⁶⁷ in einer oval Rahm vergoldt	I>	[207] 9. zwey Bilder, mit Par pferden, mit Rahmen 2
[180]	<3. das Portrait des Cardinal zu Saltzburg Quidobald von Thun ⁶⁸ in Breit vergoldter Rahm	I>	[208] 10. Ein Contrafait mit der Lauthen in vergoldter Rahm ⁷³ 1
[181]	<4. das Portrait des Bischoffen zu Passau grafen von Thun, ⁶⁹ in Breit vergoldter Rahm	I>	[209] 11. Vier Versaille Stuckh mit Rahmen 4
[182]	5. Ein Bild, worauf sich eine Baaderin repräsentiret in vergoldter Rahm ⁷⁰	I	[210] Ein Bild, worauf der Pachus auf dem Vaß sitzet ⁷⁴ 1
[183]	6. zwey Landschaften mit Schaafen und zwey Hürthen, die Karthen Spiele, in vergoldten Rahmen	2	
[184]	7. Ein Bild, worauf ein Weibs Persohn, und ein manns Kopff ohne Rahmen ⁷¹	I	In dem frauen, und neben Zimmer Befinden sich an Bildern
[185]	8. Ein Bild, worauf einer mit der Härpffen ist, in vergoldter Rahm	I	[211] 1. Ein Bild, darauf der Heylige Sebastianus und Rochus in vergoldter Rahm 1
[186]	9. fünf Versaille St: in Kupfferstichen, mit Braun Läckierten Rahmen und vergoldten Leisteln	5	[212] 2. Ein Bild, worauf die Charitas mit vielen Kindern, in vergoldter Rahm 1
	In den neben Zimmer Befinden sich Bilder		[213] 3. Vier gleiche Landschaften mit schwartzen 4
[187]	1. Ein Bild, worauf nackende Kinder in das wasser springen, mit vergoldter Rahm	I	[214] 4. Vier gleiche Stuckh, worauf die 4 Jahrs Zeiten ohne Rahmen 4
[188]	2. Ein alte Landschaft, worauf ein Jäger mit einem Hund mit vergoldter Rahm	I	[215] 5. Ein Bild, worauf der fromme Pabst Innocentius, ⁷⁵ in vergoldter Rahm 1
[189]	3. Ein Bild worauf ein Falckh, mit vergoldter Rahm	I	[216] 6. Ein Blumen Stockh mit vergoldter Rahm 1
[190]	4. Im Vorhauß ober der Thür eine Landschaft worauf ein Hurt mit Schaafen, mit einer schlechten vergoldten Rahm	I	
	In dem Letzen Zimmer Befinden sich Bilder		In der Capellen Befinden sich
[191]	1. Eine Landschaft worauf ein Teücht, und 2. auf den Schiff fahren, ohne Rahm	I	[217] Ein Bild, worauf die 7. Zufluchten gemahlen, in vergoldter Rahm 1
[192]	2. Ein Bild, worauf ein Mann, und Weibs Persohn einander Küß mit gelb angestrichener Rahm	I	[218] Ein Bild worauf die Freündtschaft Christi in vergoldter Rahm 1
	In des Geistlichen Zimmer, Befindlichen sich Bilder		[219] Ein Bild worauf der Kopff des Heyl: Petri gemahlen in vergoldter Rahm 1
[193]	1. Ein Bild worauf der Winter, ohne Rahm ⁷²	I	[220] das Altar Blat, worauf Christus am Creütz, die Mutter Gottes, St: Joannes, und Magdalena gemahlen 1
[194]	2. Ein Bild, worauf das in Ehebruch erfundene Weib vor Christo gefühert wird, in vergoldter Rahm	I	[221] Ein Bild, worauf die Mutter Gottes sambt dem Jesu Kind, und Heyligen Joseph, in vergoldter Rahmb 1
[195]	3. Ein Bild worauf der 12 Jahrige JESUS lehret, ohne Rahm	I	[222] Ein Bild, worauf der Heylige Antonius in vergoldter Rahm 1
[196]	4. Ein Bild, Sameritanin, mit vergoldter Rahm	I	[223] Eine Copia, von Tuch aus dem Grab Christi, in vergoldter Rahm, und dem Glaß darüber 1
[197]	5. Ein Mutter Gottes Bild, mit vergoldter Rahm	I	[224] Ein Bild unser Lieben Frauen von Montserat, aus Spänien auf Holz, in vergoldter Rahm 1
[198]	6. Eine Land Karten	I	[225] Ein Bild, worauf JESUS, Maria und Joseph, auf Kupffer mit vergoldter Rahm 1
	In dem Zimmer neben dem Oratorio wo aniezo der graf Antoni logirt seynd Bilder		[226] Ein Bild, worauf die Mutter Gottes mit dem Jesu Kind in der Krippen ligend, in vergoldter Rahmen 1
[199]	1. Ein Bild, worauf ein Türkischer Lustgarten, in vergoldter Rahm	I	[227] Ein gesticktes Frauen Bild in einen schwarzen Castel, mit einem Glaß 1
[200]	2. Ein Bild, worauf Christus gemahlen, wie er in dem Tempel auf dem Stein geschriben, mit vergoldter Rahm	I	[228] Ein Bild worauf die Heyl: dreÿ König auf Kupffer gemahlen, mit vergoldter Rahm 1
[201]	3. Ein Bild, worauf die Venus, Neptuny und Cupido mit einer Rahm	I	[229] dreÿ gleiche Bilder, auf Kupfer gemahlen, worunter eines die Geburth das andere die Creüzigung, das dritte die Auferstehung Christi, in vergoldten Rahmen 3
[202]	4. Ein Landschaft mit der Rahm 1	I	[230] Ein großes Bild, worauf der Samaritan, so dem grafen gehörig 1
[203]	5. Ein Bild, worauf ein Lustgarthen und die Flora gemahlen, in vergoldter Rahmb	I	[231] Ein Crucifix Bild zwischen 2 Schacher auf Holz 1
[204]	6. Ein Bild, worauf die Venus, Mercurius, Vulcanus, und Neptunus in vergoldter Rahm	I	[232] das Neüe Frauen Bild, von frommen Capucinen, mit vergoldten Rahmen, und einem Glaß 1
[205]	7. zwey Landschäftl mit vergoldten Rahmen	2	[233] Zweÿ gefaste particul auf Mastranzen formb vergold, und mit Gläser 2
			[234] Zweÿ Castel mit Gläser und voran vergoldt, worinnen im einem der Heÿlen Hieronymus, und in dem andern der Heÿl. Sebastianus, von Wax possirt 2
			[235] die 12 Aposteln, in schwarz gepaitzen Rahmen, und vergoldten Leisteln 12

<u>In dem Mittern Zimmer gegen dem Baad</u>			
[320]	Ein Bild Sub N ^o : 138	25	[348] Vier Blumenstöck Sub N ^o : 111 8
[321]	Ein Bild Sub N ^o : 246	6	[349] Zwey gleiche Blumenstück Sub N ^o : 280 4
[322]	Zwey gleiche Battallie Sub N ^o : 48	24	[350] Ein Bild Sub N ^o : 185 8
[323]	Ein Bild Sub N ^o : 131	2	[351] Ein alter Philosophus Sub N ^o : 77 8
[324]	Ein Bild Sub N ^o : 31	10	[352] Ein Bild auf Holtz worauf ein altes Weib Sub N ^o : 59 12
[325]	Ein Bild worauf ein Castrum Sub N ^o : 265	6	[353] Ein Bild worauf Herodias Sub 124 20
[326]	Ein Landschaft Sub N ^o : 235	4	[354] Zwey gleiche Battaillie Sub N ^o : 34 30
[327]	Ein Bild auf Holtz Sub N ^o : 247	25	[355] Eine pr 50 fl: und eine andere pr 15 fl: 2 gleiche Landschaften Von Cremones, seynd Beyde Sub N ^o : 128 zusammen also in werth 65
[328]	Ein Bild worauf Noe Sub N ^o : 139	25	[356] Ein kleines Landschaftl Sub N ^o : 55 8
[329]	Ein groses Bild Sub N ^o : 189	60	[357] Ein Bild Sub N ^o : 122 60
[330]	Ein Bild Sub N ^o : 253	6	
[331]	Ein Bild Sub N ^o : 129	20	
[332]	Ein Nachtstück Sub N ^o : 30	8	<u>Aus dem Mittern Zimer gegen dem Pomeranzen garten</u>
[333]	Ein Bild Sub N ^o : 206	50	[358] Zwey Blumen stuck Sub N ^o : 169 20
[334]	Zwey gleiche Landschaften Sub N ^o : 252	8	[359] Ein Bild worauf der Jacob Sub N ^o : 211 150
[335]	Ein Bild Sub N ^o : 63	12	[360] Ein Bild Sub N ^o : 212 100
[336]	Ein Bild Sub N ^o : 25	10	[361] Ein Bild Sub N ^o : 28 8
[337]	Ein Bild Sub N ^o : 115	50	[362] Zwey stuck worauf Teppichen Sub N ^o : 284 50
[338]	Ein Kleines Bild Sub N ^o : 109	15	[363] Ein Bild Sub N ^o : 26 8
[339]	Ein Bild Sub N ^o : 27	50	[364] Ein Bild Sub N ^o : 213 60
[340]	Ein Bild Sub N ^o : 88	60	[365] Ein Bild Sub N ^o : 121 20
[341]	Zwey gleiche Bilder Sub N ^o : 264	16	[366] Ein Bild Sub N ^o : 75 15
[342]	Ein Bild Sub N ^o : 57	40	[367] Ein Bild Sub N ^o : 286 6
			[368] Ein Bild Sub N ^o : 58 50
			[369] Ein grosses Bild Von Ismann Sub N ^o : 210 100
			[370] Ein Bild worauf die Hexerey Sub N ^o : 75 100
			[371] Vier kleine stuck auf Kupfer Sub N ^o : 279 32
			[372] Ein Bild Sub N ^o : 116 4
			[373] Ein Bild Sub N ^o : 83 4
			[374] Ein Bild worauf der Hejl: Hyeronimus Sub 217 40
<u>Auß dem Pilliar-Zimmer</u>			
[343]	die Vier Theil Von Maltha Sub N ^o : 17	350	
[344]	Ein grosse Landschaft Sub N ^o : 141	150	
[345]	Eine dergleichen Schlacht so anjetzo in der Herrsh: Zümer eben auch Sub N ^o : 141	150	
[346]	dann eine Schlacht Sub N ^o : 5 ^{to} :	150	
[347]	Mehr eine Schlacht Sub N ^o : 6	150	

Původ snímků – Photographic Credits: 1–7: Národní památkový ústav, ú. o. p. Brno

* Článek vznikl díky podpoře Grantové agentury České republiky, projekt č. P409/12/2017: Vědecký katalog obrazárny v Rájci nad Svitavou a sběratelství rodu za Salm-Reifferscheidtu v 18.–20. století.

¹ Julius Brunner, *Hetzendorf und sein Schloss*, Wien 1972, s. 165. – Magdalena Hawlik-van de Water, *Das kaiserliche Lustschloss Hetzendorf*, Wien – Köln – Weimar 1996, s. 12.

² Friedrich Polleross, *Utilità, virtù e bellezza – Fürst Johann Adam Andreas von Liechtenstein und sein Wiener Palast in der Rossau*, *Österreichische Zeitschrift für Kunst und Denkmalpflege* 47, 1993, s. 37–40.

³ Moravský zemský archiv [dále MZA] Brno, fond G 150 – Rodinný archiv rájeckých Salm-Reifferscheidtů, kart. 15, inv. č. 103, fol. 8.

⁴ MZA Brno, fond G 150, kart. 17, inv. č. 133, fol. 21, 23.

⁵ MZA Brno, fond G 150, kart. 15, inv. č. 103, fol. 7.

⁶ Archiv der Stadt und des Landes Wien, sign. W 374–3, Totenprotokolle Adelige 1727–1743, Band 72, fol. 2.

⁷ Ilse Strnadt, Anton und Josef Faistebberger (phil. Diss.), Innsbruck 1964. – Ilse Friesen-Strnadt, *Der Landschaftsmaler Anton Faistenberger (1663–1708), Mitteilungen der Gesellschaft für Vergleichende Kunstforschung in Wien* 26, 1973, No. 1/2, s. 8. – Elfriede Baum, *Katalog des Österreichischvne Barockmuseums im Untern Belvedere in Wien*, Wien – München 1980, s. 156–162. – Julia Klein, Neues zu Anton Faistenberger (1663–1708), zwei kürzlich für den Landschaftsmaler gesicherte Werke aus dem Martin-von-Wagner-Museum Würzburg, *Wissenschaftliches Jahrbuch der Tiroler Landesmuseen* 3, 2010, s. 168–193.

⁸ Srov. Hans Ramisch, *Drei Fürstbischöfe aus dem Hause Thun-Hohenstein als Mäzene barocker Kunst: Guidobald, Erzbischof von Salzburg (1654–1668), Wenzeslaus, Bischof von Passau (1664–1674) und Johann Ernst, Erzbischof von Salzburg (1687–1709)*, *Barockberichte* 31, 2001, s. 30–41. – Roswitha Juffinger – Christopher Brandhuber – Walter Schlegel – Imma Walderdorff, *Fürstbischof Guidobald Graf von Thun 1654–1668. Ein Bauherr für die Zukunft*, Salzburg 2008.

⁹ K počátkům salmovského sběratelství srov. Lubomír Slaviček, *Státní zámek Rájec nad Svitavou. Katalog obrazárny*, Brno 1980. – Idem, „*Sobě, umění, přátelům*.“ *Kapitoly z dějin sběratelství v Čechách a na Moravě 1650–1939*, Brno 2007, s. 110. K roggendorfským obrazům v rájecké obrazárně viz Michal Konečný, *Pozůstalostní inventář Karoliny z Roggendorfu z roku 1760*, in: *Stalo se ve Sloupu v roce XXX4. Sborník článků k výročí roku 2004*, Sloup 2004, s. 30–34.

¹⁰ Slaviček 2007 (pozn. 9), s. 95–118.

¹¹ Eduard A. Safářík, Johann Anton Eismann, *Saggi e memorie di storia dell' arte* 10, 1976, s. 65–140.

¹² MZA Brno, fond G 150, kart. 17, inv. č. 133, fol. 76–113. Texty jsou přepsány bez doplnění zkrácených slov, byly použity následující zkratky: <5. *Ein Portrait von der seeligen Fürstin ihrer seeligen Frau Mutter, in vergoldtern Rahm* 1> – pro škrtnutý text v originálu; [1] – vložené pořadové číslo.

¹³ Publius Cornelius Tacitus (Tactus), římský historik, právník a senátor.

¹⁴ Mucius Scaevola před Porsenou; patrně viz *Seznam II*, [č. 29], Peter Paul Rubens – kopie.

¹⁵ František Sigmund hrabě Thun-Hohenstein (1639–1702), převor maltézských rytířů, strýc Eleonory Barbory kněžny z Liechtensteina, roz. hraběnky Thun-Hohenstein, Státní zámek Rájec nad Svitavou, inv. č. RA 4053 (3440/3870), RA 4154 (3425/3869).

¹⁶ Viz *Seznam II*, [č. 53].

¹⁷ Alžběta hraběnka Thun-Hohenstein, roz. Lodron († 1688).

¹⁸ Michael Osvald hrabě Thun-Hohenstein (1631–1694).

¹⁹ Václav hrabě Thun-Hohenstein (1629–1673), 1664–1673 biskup v Pasově a 1665–1673 biskup v Gurku, Státní zámek Rájec nad Svitavou, inv. č. RA 3934 (3067/2259). Srov. Hana Slavičková, *Portrétní galerie Thun-Hohensteinů. Katalog výstavy v Okresním muzeu červen-září 1998*, Děčín 1998, s. 56, č. kat. 23.

²⁰ Salcburský a řezenský biskup Guidobald hrabě Thun-Hohensteina, (1616–1668), srov. Slavičková (pozn. 19), s. 54, č. kat. 20. Ve sbírkách státního zámku Rájec nad Svitavou se dochovaly dva portréty, inv. č. RA 3843 (3066/2258), RA 4151 (3452/3871).

²¹ Johann Ernst Thun-Hohenstein (1643–1709), sekovský biskup a 1687 až 1709 salcburský kníže-arcibiskup, Státní zámek Rájec nad Svitavou, inv. č. RA 4142 (3422/3940). Srov. Slavičková (pozn. 19), s. 56, č. kat. 24.

²² Viz *Seznam II*, [č. 345–347].

²³ Viz *Seznam II*, [č. 344].

²⁴ Viz *Seznam II*, [č. 355], zde jako cremonský malíř.

²⁵ Patrně námět Triumf Caesara.

²⁶ Viz *Seznam II*, [č. 353].

²⁷ Viz *Seznam II*, [č. 351].

²⁸ Obraz se stejným námětem je doložen v pozůstalostním inventáři rájeckého zámku po Antonínu Karlovi starohraběti ze Salm-Reifferscheidtu, 1769, MZA Brno, fond C 2 Tribunál – pozůstalosti, sign. S 265.

²⁹ Císař Karel VI. (1685–1740).

³⁰ Viz *Seznam II*, [č. 348].

³¹ Viz *Seznam II*, [č. 349].

³² Viz pozn. 20.

³³ Historické scény z eposu *Osvobozený Jeruzalém* od Torquata Tassa. V majetku Huga I. Františka starohraběte ze Salm-Reifferscheidtu byly na počátku 19. století dva obrazy Jana de Herdt s náměty z Tassova eposu, které věnoval brněnskému sběrateli Arnoštu Hawlikovi; viz Slaviček „*Sobě, umění, přátelům*“ (pozn. 9), s. 111. Další čtyři obrazy pocházející patrně z císařské pinakotéky jsou v obrazárně augustiniánského kláštera na Starém Brně; viz Anna Kozak, Jan de Herdt, a forgotten 17th century flemish painter, *Bulletin de Musée National Warsovie* 27, 1986, s. 59–61.

³⁴ Viz *Seznam II*, [č. 251].

³⁵ Viz *Seznam II*, [č. 362].

³⁶ Patrně starozákonní námět Esteřiny nebo Belsazarovy hostiny.

³⁷ Viz *Seznam II*, [č. 371].

³⁸ Viz *Seznam II*, [č. 374].

³⁹ Viz *Seznam II*, [č. 370].

⁴⁰ Viz *Seznam II*, [č. 358].

⁴¹ Viz *Seznam II*, [č. 359].

⁴² Portrét Antonína Floriána knížete z Liechtensteina (1656–1721) a jeho manželky Eleonory Barbory kněžny z Liechtensteina, roz. hraběnky Thun-Hohenstein (1661–1723), Státní zámek Rájec nad Svitavou, inv. č. RA 400 (581/472), RA 396 (576/474).

⁴³ Portrét Jana Josefa hraběte Breunera (1687/1688–1762) a jeho manželky Marie Kristýny hraběnky Breuner, roz. starohraběnky ze Salm-Reifferscheidtu (1695–1745), Státní zámek Rájec nad Svitavou, inv. č. RA 381 (557/495), RA 390 (563/491).

⁴⁴ Patrně Klement XII. (1652–1740), papežem 1730–1740.

⁴⁵ Patrně portrét Josefa Václava knížete z Liechtensteina (1696–1772), Státní zámek Rájec nad Svitavou, inv. č. RA 392 (572/48).

⁴⁶ Antonín Karel Josef starohrabě ze Salm-Reifferscheidtu (1720–1769) jako čtyřletý chlapec, Státní zámek Rájec nad Svitavou, inv. č. RA 316 (546/500).

⁴⁷ František Vilém starohrabě ze Salm-Reifferscheidtu (1672–1734), Státní zámek Rájec nad Svitavou, inv. č. RA 350 (580/473).

⁴⁸ Marie Karolína starohraběnka ze Salm-Reifferscheidtu (1694–1735), dcera Antonína Floriána knížete z Liechtensteina a Eleonory Barbory hraběnky Thun-Hohenstein, od roku 1719 manželka Františka Viléma starohraběte ze Salm-Reifferscheidtu, Státní zámek Rájec nad Svitavou, inv. č. RA 377 (565/486).

⁴⁹ Viz *Seznam II*, patrně [č. 352].

⁵⁰ Viz pozn. 29.

⁵¹ Alžběta Kristýna Brunšvicko-Wolfenbüttelská (1691–1750), manželka císaře Karla VI., Státní zámek Rájec nad Svitavou, inv. č. RA 376 (570/484).

⁵² Princ Evžen Savojský (1663–1736).

⁵³ Karel Antonín Josef Salm-Reifferscheidt-Bedbur (1697–1755); František Arnošt Salm-Reifferscheidt, pozdější biskup v Tournay (1698–1760); Leopold Antonín Salm-Reifferscheidt-Hainspach (1699–1769), inv. č. RA 393 (573/480).

⁵⁴ Marie Ernestina Fünfkirchen, roz. Salm-Reifferscheidt (1693–1730); Marie Kristýna Breuner, roz. Salm-Reifferscheidt (1695–1745).

⁵⁵ Viz *Seznam II*, patrně [č. 250].

⁵⁶ Viz *Seznam II*, patrně [č. 271].

⁵⁷ Patrně portrét Filipa Erasma knížete z Liechtensteina (1664–1695).

⁵⁸ Viz pozn. 42.

⁵⁹ Patrně Michael Osvald Thun-Hohenstein (1631–1694) a Alžběta hraběnka Thun-Hohenstein, roz. Lodron († 1688).

⁶⁰ Portrét císaře Josefa I. (1678–1711), Státní zámek Rájec nad Svitavou, inv. č. RA 3903 (3324/3944); doložen v pozůstalostním inventáři rájeckého zámku po Antonínu Karlovi ze Salm-Reifferscheidtu (1769) – cit. v pozn. 28.

⁶¹ Polský král Jan Kazimír II. Vasa (1609–1672), Státní zámek Rájec nad Svitavou, inv. č. RA 4160 (3396/3941).

⁶² Viz pozn. 18.

⁶³ Leopold Josef Lotrinský (1679–1729) a jeho manželka Alžběta Charlotta Orléanská (1676–1744).

⁶⁴ Viz *Seznam II*, patrně [č. 277].

⁶⁵ Ve sbírkách státního zámku Rájec nad Svitavou se dochoval obraz *Kristus krácející po vlnách*, inv. č. RA 3928 (2367/3876).

⁶⁶ Eleonora Barbora kněžna z Liechtensteina, roz. hraběnka Thun-Hohenstein (1661–1723), viz pozn. 40.

⁶⁷ Viz pozn. 21.

⁶⁸ Viz pozn. 20.

⁶⁹ Viz pozn. 19.

⁷⁰ Patrně Bathseba v lázni.

⁷¹ Patrně Judita s hlavou Holofernovou nebo Salome s hlavou sv. Jana Křtitele.

⁷² Viz *Seznam II*, [č. 266].

⁷³ Patrně Státní zámek Rájec nad Svitavou, inv. č. RA 4195 (3421/3906).

⁷⁴ Viz *Seznam II*, [č. 249].

⁷⁵ Patrně Inocenc X. (1574–1655), papežem v letech 1644–1655.

⁷⁶ Patrně portrét Inocence Františka knížete z Liechtensteina (1693–1707), syna Antonína Floriána knížete z Liechtensteina.

⁷⁷ MZA Brno, fond G 150, kart. 15, inv. č. 102, fol. 64–66.

SUMMARY

Two Baroque inventories of the paintings in Hetzendorf chateau

A contribution on the origins of the Salm-Reifferscheidt collections

Lenka Kalábová, Michal Konečný

Hetzendorf chateau, built by leading Austrian Baroque architects on the outskirts of Vienna for the family of the Counts Thun, served as an important residence for several leading aristocratic families. The Thuns were followed by the High Steward of Emperor Charles VI, Prince Anton Florian von Liechtenstein (1656–1721), who used the summer palace surrounded by its famous garden as his principal residence. At the same time as the chateau was established, its owners started to build up a collection of works of art, which in addition to a large number of paintings also included a collection of valuable tapestries and a considerable number of rare and precious items. The appearance of the chateau interiors in the Baroque period is partially depicted in two extant inventories of the estates left on the deaths of Anton Florian's wife, Eleonore Barbara Liechtenstein-

Thun (1661–1723), and of her daughter, Maria Caroline (1694–1735), who was married to the Altgraf Franz Wilhelm zu Salm-Reifferscheidt (1672–1734). The inventories indicate the original scale of the collection, which was dispersed in an auction after the sale of Hetzendorf to the imperial family in 1742, and record not only the artists who painted the paintings, but also their themes. Among the artists mentioned there are works by Eismann, Hamilton, Roos, Gillemans, Teniers, and Faistenberger. Thanks to the precise descriptions in the edited inventories it is possible to trace some of the paintings, especially part of the dynastic portrait gallery, in the collection of the Salm family in the chateau in Rájec nad Svitavou. This applies in particular to portraits of members of the Thun, Liechtenstein, and Salm families, which are currently part of the Salm picture gallery. The two Hetzendorf inventories are thus a unique source for the allodial collection of the Liechtensteins and the beginnings of the Rájec picture gallery. From the cultural history point of view the inventories and accompanying sources are an excellent probe into the close relations, which have so far only been conjectured, between the Liechtensteins and the first generation of the Moravian Salms, which are at the same time the key to their outstanding careers at the Viennese court.

Figures: 1 – Johann Adam Delsenbach, **Hetzendorf chateau**, view of the entrance to the garden, copperplate engraving on paper, ca.1720; 2 – **Eleonore Barbora, Princess von Liechtenstein, née Countess Thun-Hohenstein (1661–1723)**. State chateau in Rájec nad Svitavou; 3 – **Anton Florian, Prince von Liechtenstein (1656–1721)**. State chateau in Rájec nad Svitavou; 4 – **Maria Karoline, Altgräfin Salm-Reifferscheidt (1694–1735)**. State chateau in Rájec nad Svitavou; 5 – **Joseph Wenzel, Prince von Liechtenstein (1696–1772)**. State chateau in Rájec nad Svitavou; 6 – **Anton Karl Joseph, Altgraf Salm-Reifferscheidt (1720–1769) as a four-year-old boy**, ca. 1725. State chateau in Rájec nad Svitavou; 7 – **Guidobald Count Thun-Hohenstein (1616–1668)**. State chateau in Rájec nad Svitavou

